

Material informativ URBIZ 2: Ce este economia socială

Luna August 2024

Economia socială este un concept din ce în ce mai important, care pune în centrul atenției nevoile și bunăstarea comunităților, mai degrabă decât maximizarea profitului financiar. Aceasta aduce împreună întreprinderi, organizații și activități economice care își desfășoară activitatea cu scopul de a genera beneficii sociale și de a răspunde nevoilor comunităților, punând accent pe incluziune, egalitate și sustenabilitate. În acest articol vom explora ce este economia socială, de ce este importantă și cum influențează în special mediul urban.

Definiția economiei sociale

Economia socială este adesea descrisă ca fiind un sector economic format din întreprinderi care urmăresc obiective sociale și de mediu, mai degrabă decât obținerea de profituri maxime. Aceste întreprinderi includ cooperative, asociații, fundații, organizații non-guvernamentale (ONG-uri), întreprinderi sociale și alte forme de organizații care prioritizează beneficiile colective sau mutuale.

Într-o economie tradițională, scopul principal al întreprinderilor este generarea de profituri pentru acționari. În schimb, întreprinderile din sectorul economiei sociale urmăresc să răspundă unor nevoi ale comunității, fie că este vorba de combaterea

sărăciei, crearea de locuri de muncă pentru persoanele vulnerabile sau oferirea de servicii comunitare de care statul sau sectorul privat nu se ocupă suficient.

Principiile economiei sociale

Economia socială se bazează pe câteva principii fundamentale care o diferențiază de economia de piață tradițională:

1. **Prioritizarea obiectivelor sociale asupra profitului:** În economia socială, scopul principal este îmbunătățirea calității vieții și bunăstării comunităților, nu maximizarea profitului.
2. **Guvernanța democratică:** Multe organizații din economia socială, cum ar fi cooperativele, sunt gestionate de membrii lor, care au un cuvânt de spus în deciziile strategice. Acest lucru contribuie la crearea unei structuri de guvernare mai transparente și mai incluzive.
3. **Redistribuirea echitabilă a resurselor:** Economia socială se concentrează pe distribuirea echitabilă a resurselor și pe reducerea inegalităților, oferind oportunități pentru grupuri vulnerabile și marginalizate.
4. **Sustenabilitatea pe termen lung:** Întreprinderile din economia socială au adesea o viziune pe termen lung, care ia în considerare impactul asupra mediului și comunităților, în loc să urmărească câștiguri financiare pe termen scurt.

Importanța economiei sociale

Economia socială joacă un rol crucial în rezolvarea unor probleme cu care economia tradițională și instituțiile publice nu pot face față în mod eficient. Acest sector aduce beneficii semnificative, mai ales în următoarele domenii:

1. Crearea de locuri de muncă și incluziunea socială

Unul dintre cele mai importante avantaje ale economiei sociale este capacitatea sa de a crea locuri de muncă pentru persoanele care întâmpină dificultăți în accesarea pieței muncii. De exemplu, întreprinderile sociale angajează adesea persoane din grupuri vulnerabile, precum persoanele cu dizabilități, cei care au fost excluși de pe piața muncii sau minoritățile etnice. În acest fel, economia socială contribuie la reducerea șomajului și la incluziunea socială a persoanelor marginalizate.

2. Reducerea inegalităților și combaterea sărăciei

Economia socială ajută la reducerea inegalităților economice, oferind oportunități și resurse grupurilor dezavantajate. Prin inițiativele sale, economia socială poate sprijini persoanele care trăiesc în sărăcie sau sunt expuse riscului de excludere socială. De exemplu, asociațiile care oferă sprijin persoanelor fără adăpost sau organizațiile care oferă microcredite pentru întreprinzătorii din comunitățile defavorizate sunt exemple de cum economia socială poate reduce decalajele economice și sociale.

3. Dezvoltarea comunităților locale

Un alt beneficiu major al economiei sociale este dezvoltarea comunităților locale. Organizațiile din acest sector sunt deseori conectate la nevoile comunității locale și sunt capabile să răspundă în mod direct acestor nevoi. Prin crearea de locuri de muncă și furnizarea de servicii esențiale, acestea contribuie la vitalitatea comunităților locale și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

4. Inovarea socială și sustenabilitatea

Economia socială este, de asemenea, un catalizator pentru inovare socială, deoarece încearcă să găsească soluții noi la problemele economice și sociale. De multe ori, întreprinderile sociale implementează modele de afaceri sustenabile care protejează mediul, precum și inițiative ecologice care reduc deșeurile sau promovează energia verde.

Rolul economiei sociale în mediul urban

Economia socială are un impact deosebit de mare în mediul urban, unde provocările economice, sociale și de mediu sunt adesea mai accentuate. În orașe, densitatea mare a populației și diversitatea socială creează un teren fertil pentru inițiativele de economie socială care pot aborda o gamă largă de probleme.

1. Integrarea socială în orașe

Orașele se confruntă adesea cu provocări legate de incluziunea socială, în special în cartierele marginalizate. Economia socială oferă o soluție prin crearea de întreprinderi și servicii care deservește aceste comunități, oferindu-le acces la locuri de muncă, educație, servicii sociale și culturale. De exemplu, organizațiile non-guvernamentale din mediul urban pot oferi formare profesională pentru tinerii din zone defavorizate, contribuind astfel la integrarea lor pe piața muncii.

2. Combaterea problemelor de locuire și sărăcie

În multe orașe, problemele legate de locuire și sărăcie sunt foarte vizibile. Economia socială poate ajuta la abordarea acestor probleme prin inițiative care oferă soluții de locuire accesibile și programe de sprijin pentru persoanele cu

venituri mici. Cooperativele de locuințe sunt un exemplu de inițiativă de economie socială care permite locuitorilor să-și gestioneze în comun proprietățile și să asigure condiții de locuit accesibile și sustenabile.

3. Promovarea economiei circulare în orașe

Un alt aspect în care economia socială are un rol major este promovarea economiei circulare în mediul urban. Orașele generează cantități mari de deșeuri, iar organizațiile din economia socială au început să dezvolte inițiative care reduc impactul asupra mediului. De exemplu, întreprinderile sociale care se ocupă de reciclarea deșeurilor sau care promovează reutilizarea resurselor sunt esențiale pentru o dezvoltare urbană sustenabilă.

4. Mobilizarea cetățenilor și coeziunea socială

Economia socială în mediul urban are și un efect pozitiv asupra coeziunii sociale, deoarece implică activ cetățenii în rezolvarea problemelor comunității. Prin organizațiile și cooperativele lor, cetățenii pot participa direct la luarea deciziilor care le afectează viața de zi cu zi. Aceasta duce la o mai mare responsabilizare și implicare civică, întărind legăturile sociale și construind comunități mai reziliente.

Concluzie

Economia socială joacă un rol esențial în promovarea unui model economic mai echitabil, inclusiv și sustenabil. Aceasta oferă soluții pentru probleme economice și sociale complexe, de la reducerea șomajului și combaterea sărăciei, până la protejarea mediului și întărirea coeziunii sociale. În mediul urban, unde provocările sunt mai acute, economia socială poate aduce schimbări semnificative, contribuind la îmbunătățirea calității vieții și la construirea unor comunități mai solide și mai unite.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Astfel, economia socială reprezintă o alternativă viabilă și necesară la modelele economice tradiționale, oferind speranță pentru un viitor mai echitabil și mai sustenabil, atât în orașe, cât și în comunitățile rurale.